

KNIHY KNIHOVNY KUNŠTÁTSKÉ

Jan Balabán se narodil v roce 1961 v Šumperku, jeho tvorba a život jsou však těsně spjaty s městem Ostravou. V povídkové knížce *Prázdniny* sice přeneseme na skok do Brna, podíváme se krátce dokonce do Spojených států amerických, pokud však knížku dokážeme dočíst, nahlédneme do osudů typických autorových hrdinů: Životních ztroskotanců, zoufalců, alkoholiků. Já knížku šestnácti velice krátkých, brilantně napsaných minipovídek přečetl cestou autobusem z Brna do Olomouce a třikrát se mi nad jejími stránkami mírně pohnul žaludek. Doporučuji číst ji na jeden zátah, písmo je velké, stránek nemnoho a děj pěkně odsypá z kocoviny do opilosti ráno opět vodkou přiživene. Bezvýchodnost číší z každého řádku. Kam se v létech devadesátých poděla útulná hospodská atmosféra, kde jsou Hrabalovy figurky vypravěčů a pábitelů..? Zmizli beze stopy. Rozkladný čas protokapitalismu devadesátých let leptá osudy jako louh. Není naděje ani pro doktora, který po úspěšné kariéře (byl „*otcem projektu dítěte ze zkumavky*“) spadl na dno, znovu se vzchopil a zvolil „zdravý životní styl“, aby byl právě proto partnerkou napadán a donucen k útěku. Není naděje pro rodinu náboženského fanatika Timotea, ostatně o bohu káže v kostele bývalý donašeč StB. Snad jen ožralce Štěpána, zběhnuvšího od Jehovistů, čekají jakési vyhlídky: Když se vrací s podmíněným trestem, dluhy a vypitou hlavou zpět do domku k matce, bábě a prabábě, „šťastnou náhodou“ všechny jeho blízké otráví oxid uhelnatý, unikající z kamen. Do komína spadne vrána, která se na něm ohřívala a otrávil se přitom kouřovými zplodinami. Opilec je šťastným dědicem domku a veškerého majetku...

Snad šířím negativní reklamu, ale chcete-li si prohloubit depresi, určitě po této knížce sáhněte. Je totiž pravdivá. Ostravě se říká Černá hvězda. Po několika návštěvách, které jsem tam za literáty a výtvarníky (mezi nimiž byl i Jan Balabán) absolvoval, mohu říct; ne Černá hvězda ale Černá díra je to. Často polyká ty nejtalentovanější. Alkohol a umění se vzájemně nevylučují. Co je ovšem platné, že toho máte ještě mnoho na srdci, když se to srdce zastaví. Závislost stála život i překladatele z angličtiny, spisovatele Jana Balabána, autora vysoce překračujícího průměr české prozaické produkce. Při práci na autobiografickém románu *Zeptej se táty* zemřel v den smrti svého otce 30.4.2010.

BALABÁN Jan, PRÁZDNINY, Brno, Host, 2007